

مکتبہ دارالکتاب

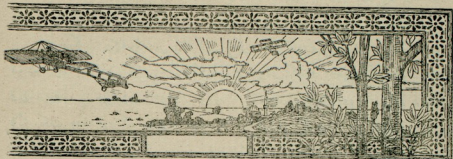
ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ در ❀

۳۱ نجی سنہ

۲ ذی الحجہ ۱۳۲۹

❀ پنجشنبہ ❀

جزو عدد : ۱۲۲

طیارہ لر

اہمیتی ، انواعی ، ماضیسی ، ترقیات حاضرہ سی ، استقبالی

(مابعد عن جزؤ ۱۲۰)

طیارہ جلدکی حد تکملہ ایصال ایچون بیوک دولتر بویله چالیشمقلہ برابر بعض جدالو حکومت صغیرہ طیارہ لردن عسکر لکچہ منتظر اولان فوائد عظیمہ یی تقدیر ایتکدن خالی قالمہرق اردولرنده طیارہ جیلک تشکیلاتنہ باشلادیلر . بومیانده ایلک قدمہ یی آتان — تخمینہ مزدہ یا کلیورساق — بالقان قومشورلر مزدن بلغارستان اولدی ، آتی یونانستانده تعقیب ایتدی . حتی یونانستان حکومتک فرانسدن برخیلی طیارہ سپارش ایلدیکنی ، اردوسنده طیارہ بلوکلری احداث ایلک اوزره بولندیغنی ایام اخیرہ مطبوعاتمز تلغراف حوادثی اولہرق دفعاتلہ اخبار ایتشدردر .

ایشتہ الوم هوادن آخر آلات طیران ایلہ اوچق ، هواپہ تحکم ایتک مسئلہ سی عالم مدیتندہ بو مرتبہ اہمیت واصل اولمشدر . بوکون مطبوعات مختلفہ جهانہ برعطف نظر اولنسون . هیچ برغزتہ ، هیچ بر رسالہ کورولہ مرکزہ ہان ہر نسخہ . سندہ طیارہ جیلکہ دار بر بحث مخصوصی محتوی اولسون . ہانکی مصور غزتہ

الہ آنسہ مطلق طیارہ لڑک ترقیانہ، طیارہ تجارتیہ دائر برچوق رسملر، برچوق معلومات و ایضاحات مندرج اولدینی چشم حیرت و بصیرتہ جاریار . حتی ممالک متمدنہ صرف طیارہ جیلکدن باحث بر خیلی رسائل موقوفہ تأسیس ایدلمشدر . ازجمله یالکز فرانسدہ اسبوعی ، شهری سکز اون بارچہ مصور مجموعہ نشر ایدیلور . و بوکون ملل متمدنہ سکز . اون یاشندہ چوچقلر بیله طیارہ جیلکک نہ دیمک اولدیغنه . طیارہ لردن نہ کی خدمات و فوائد استحصال ایدیلہ جکنہ ، بو هوان آغیر آلات طیرانک نہ کی صفحات ترقی کچیردیکنه و الیوم بولندینی درجہ یہ نصل واصل اولدیغنه . طیارہ لڑک مستقبلہ نہ کی تحولانہ سبب حصول اولہ جقنه اطرافیلہ واقف بولنورلر . چونکہ اورالردہ چوچقلر ایچون دہ طیارہ جیلکک دائر کوچک کوچک اثرلر ، رسالہ لڑ نشر ایدیلور ، اطفالہ مخصوص مطبوعات موقوفہ بو مسئلہ نک هر درلو ترقیات و محاربی تعقیب ایدیلور ، کچ دماغلرک آکلایہ جنی صورتدہ ایضاحات ویریلور و بوصورتلہ اولاد وطنده دہا اوياشده طیارہ جیلک هوسلری اوپاندیریلور .

طیارہ جیلک مسئلہ سی الیوم ایشته بودرجہ لردہ کسب اهمیت ایلش اولدینی و عالم مدینتک ، ممالک متمدنہ ارباب تفکرینک الیبوک سرمایہ اشتغالاتی صرمنہ کچمش بولندینی خالدہ اوج بحق سنہ دبری دورہ تجدد و اصلاحاتہ کیرمش اولان بزعثمانیلر ، ظاہر کندی انقلابمیزک تولید ایتدیکی مسائل و غوائلدن باش آلہ مدیغزدن ، بومسلہ مهمیہ همان تمامیلہ بیکانہ قالدق . نہ حکومتمز ، بزم گبی برچوق خصوصانده حال تدنیدہ قلمش . حدودی واسع ، وسط مدافعہ سی نقصان برمت ایچون طیارہ جیلکدن ، آزمصرف وغیرت ایلہ وقیصہ برمدت ظرفندہ . تأمین ایدیلہ جک فوائد عظیمینی تقدیر ایدہ بیلدی ، نہدہ مطبوعات عہدہ سنہ ترتیب ایدن وظیفہ یقاز و تنویری ایفا ایلدی . حتی بوبایدہ اصل قباحث مطبوعاتمیزہ ترتیب ایدر . چونکہ مطبوعات متظماً آلدینی اورویا جرائدی سایہ سنده — طیارہ جیلکک صفحات ترقیاتی کونی کونہ تعقیب ایدہ بیلیر واطلاعاتی ارباب مطالعنک معرض استفادہ سنہ وضع ایدرک هم افکار عمومیه یی بومسلہ ایلہ اشتغالہ سوق ایلر وهمده بالواسطہ حکومت

و ارباب حکومت که ارشادینه توسط ایشان اولور دی. حال بوکه مطبوعاتز اوچ بحق سندن بری، حیات سیاسیة مزك مباحث و مناقشات بی سودینه او قدر بوغلدی که بومهم مسئله مدنیة دن همان کاملاً ذهول ایلدی؛ طیاره جیلکه دأر ارباب مطالعه و یردیکی معلومات آژانسلك تبلیغ ایتدیکی تلغراف حوادثك یالان یا کلتش ترجمه سندن عبارت قالدی. بتون بومدت نظر فنده جرائد و رسائلزك طیاره لر بحثه عاید یازدیغی مقالات بر آرمه طوبالانسه شهسز بر غزنه بی طولدره حق قدر یكون تشگیل ایلیمز. حکومتك شمدی به قدر بوبابده واقع اولان یکانه تشبی ایسه بوندن اوچ درت ماه مقدم طوبی ایگی عثمانی ضابطنی طیاره جیلکک تدقیی ضمتنده، پارسه اعزام ایتکدن و ذاتاً توسیع مکتسبات آرزو سیله پارسه بولان دیگر بر ضابطه ده - کندی طلب و رجاسی اوزرینه و وقوع بوله حق مصارفه قاریشماق شرطیله ! - بومسئله بی تعقیب ایچون مساعدده اعطاسندن عبارت قالمشدر. حکومتك بومناسبتله کوستردیکی همسزلك، وظیفه سزلك حقیقه سزاور تأسف بردرجه ده دره فی الحقیقه اوچ بحق سندن بری هر وسیله دن بالاستفاده لزومی لزومسز اوروبایه، پارسه، پارسک (صوروبون) لرینه، علوم سیاسیة مکتبیلرینه مستوفی تخصیصات ایله یوزلرجه طلبه کوندن، تدقیقات و تبعات اجراسی گبی بهانه لرله بر جوق اهل و یا نا اهل کیسه لری بول بول خرچر اهلرله دیار اجنبیه ده تنزه و تفرجه چیقاران، بیچاره فقیر ملتک، بیکلرجه زحمت و کلفتی اختیار ایدهرک و بر او قدرده آب رو دو کدرک استقراض ایدم بیلدیکی بش اون یارمی، واجب الحجز سفهایه مخصوص بر لاقیدی ایله ابدال و ابذار ایلیان حکومتك، مدافعه ملییه شدت تعلق بدیهی اولان طیاره جیلک مسئله سنده کوستردیکی اهل و تسامحه نه قدر جان صیقلسه یری وارد. ایشه بر طرفدن حکومتك بویه مفید بریدیة فیه نك لزوم و اهمیتی تقدیردن غفلتی، دیگر طرفدن مطبوعاتز که بوبابده عهده سننه ترتب ایدن وظیفه ایقازی ایفاده عدم همتی، ملل متمدنه ایچنده طیاره جیلکدن تمامیه بی خبر اولهرق یالکیز بزلرک قالمه مزه سبب اولمشدر. ایستالیا حربنك ظهورندن بری ایسه خلقمز طیاره لرك اهمیتی آکلامغه، بونو ایجاد آلات پروازك بالخاصه حربده

نه بیوک و مهم خدمت‌لر ایفاسنه قابلیتلی اولدیغنی تقدیر ایلکک باشلادی . چونکه بدایت محاربه‌دن بری کون کچم‌بورکه مطبوعات‌مزدده ایتالیا‌نلرک‌کاه طرابلس غربه متعده طیاره‌لر ارسال ایلدیکنه ، کاه اولجه کوندریلان طیاره‌لرک طرابلس غرب جوارنده پروازه باشلایه‌رق عسکر‌مزک یرلرینی کشف ایتدکلرینه و هجوم‌لرک نه‌طرف‌لردن اجرا ایدیله‌جکنی اخبار ایلدکلرینه ، کاه طیاره‌جیلرک مجاهدین اسلامیه اوزرینه اجزالی بومبالر آنه‌رق بیچاره‌لری فنا حالده اورکوتدکلرینه دار برچوق تلغراف حوادثی مندرج اولسون . مرکز حکومتک هر درلو معاونت ماده‌سندن محروم اولم‌لرینه و تجهیزات و مهمات‌لری بالوجوه غیرکافی بونخه‌سنه رغماً بحر دساقه غیرت‌دینه ایله و شان شرف ملی‌بی وقایه مقصد مبروریه چیقلاق وجودلرینی ایتالیا‌نلرک صوگ سیستم طوب و تفنگ‌لرینه قارشى هدف ایدرک شیرانه‌صولت‌لرکوترن مجاهدین محترمه‌نک فوق سرلرنده انقلاب ایلیان بوبومبالرک طرفه‌هولناکلری ، البت ایرکچ استانبول آفاقنده عکس تأثیر اجرا ایلیرک بزلی طالدیغز خواب بیکانکیدن و یا احتراصات سیاسی و شخصیه مجادلانندن بیدار و ایقاط ایله‌جکی طبیی ایدی . مع‌ماقیه بومناسبتله‌ده ینه جرائد محلیه‌ده ، طیاره‌جیلکک نه‌اولدیغنه دار اصحاب مطالعه‌ده بر علم اجمالی اولسون حصوله کتیره‌جک یولده مقالات و مباحث کوریلهمدی . غزیه‌لرمن طیاره‌جیلکک نه‌اولدیغنی قارئلرینه ایضاح و تعریف شویله طورسون ، بونی الآن کندیلری بیلله لابقیله آکللاماش کبی کورینور . نته‌کیم مطبوعات یومیه میانسده الک زیاده منتشر اولدیغنی روایت ایدیلن بر غزیه‌نک ده‌ا درت بش کون اولکی نسخهلرندن برنده ایتالیا‌نلرک طرابلس غربه یکیدن سکزون طیاره کوندزم‌جکلرندن باحث بر فقرده ، « ایستلیدیکی طرفه سوقی قابل طیاره‌لر » عبارته غریبه‌سی وار ایدی . ایستلیدیکی طرفه سوقی قابل طیاره دیمک ، ایستلیدیکی طرفه سوقی قابل واپور ویا کبی دیمکدن قطعاً فرقلی دکلدر . چونکه مراکب بحریه‌دن هر هانکیسی اولورسه اولسون فصل بر دومته مالک ایسه و بناءً علیه « دومنلی کبی » دیمک عبث عد ایدمک لازم‌کلیسه طیاره تسمیه اولنان مراکب هواپیمه‌ده اویله‌جه دائماً دومنی حازر و بناءً علیه دومنلی ویا « قابل سوق » طیاره‌دیمک معناسزدر . طیاره‌لر برخیلی

انواعه آریلیر ؛ مثلاً متحرک قنادلی ، غیر متحرک سطحی ، پروانه‌ای نام‌لرینی حاز طیاره‌لر واردر . فقط بو آلات طیران ، برده « قابل سوق » ویا « غیر قابل سوق » کبی نوعاره تقسیم ایدیله‌مز . طیاره دینلیدی ۳۳مه حال دومنلی و بناء علیه یالگنز ایستیلان جهته سوقی دکل فقط آرزو ایدیلان ارتفاعده اصعادی قابل سفینه‌هوانیه آکلایشیلیر .

بحث ایدیکمزده غزته‌نک بویله بر عباره استعمال ایلسی ایسه بالونلردن غلط اولسه کرکدر . چونکه معلوم اولدینی اوزره بالونلر « قابل سوق » و « غیر قابل سوق » عنوانلری آلتنده ایکی قسم اساسی‌یه آریلیر . و بوکون اوروپا دول معظمه‌سی اردولرینک کافه‌سنده استکشافانده بولمقی ایچون « قابل سوق » بالونلرده استعمال ایدلمکده‌در . « قابل سوق » تعیری فرانسجه « Dirigeable » کلمه‌سندن مترجدر و فرانسزلر بعضاً بوصفی موصوفیله برابر یعنی (Ballon Dirigeable — قابل سوق بالون) صورتنده قوللانیلر و بعضاًده اختصاراً یالگنز (دیریزابل) یعنی (قابل سوق) دیمکله اکتفا ایدرلرکه بوندن مقصد بالطبع (قابل سوق بالون) دن عبارتدر . ایشته بزده تلغراف حوادثلری ترجمه ایدیلیرکن بونقطه‌لره دقت اولغیور و « دیریزابل » کلمه‌سی مطلق اوله‌رق کوردیدی مترجک آکلایشنه کوره‌کام « طیاره » یه وکام « بالون » . مضاف اوله‌رق لسانمزده نقل ایدیلیور . بویله بر ترجمه خطاسی وسیله‌سیله ویردیکمز شو ایضاحاته باقوبده یهوده مؤاخذات ایله تطویل کلام اینک ایستدیکمز حکم اولغیسون . غزته‌لرمن بوخطالره هر کون و مکرراً دوشیورلر ؛ هنوز طیاره‌لر ایله بالونلری بیله یکدیگرندن تقریق ایدمه‌مدکلرینه دلالت ایله‌جک یولده عساره‌لر قوللانیورلر . حال بوکه بوکون طیاره‌لر ایله بالونلری یکدیگرینه قاریشدیرمق مثلاً یلگنلی سفائن ایله واپورلری بر عد اینلکدن یکده فرقلی برخطا دکلدر . ممالک متمدنمه سکز اون یاشده اطفالک بیله بیلدکلری بوشیلرده ایسه بزم مطبوعاتک الآن بودرجه‌لرده التزام تجاهل اینسی طبیعی نظر مسامحه‌ایله کوریله‌جک غفلتلردن معدود اوله‌ماز .

ایشته ولوله ترقیاتی بتون جهانی استیلا ایدن طیاره جیلک حقیقه بزعثمانیلرک معلوماتی شمدیکی حالده بورا دلمرده بولمقده در .

حال بوکه طیاره‌لر ذکا و صرفان بشرک الک خارق نما بر بدیعہ سی حکمنده در . شوصوک یگر می سننه ظرفنده ارباب علم وفک تعب ناپذیر مساعیمی سایه سننده پک چوق کشفیات و اختراعات وقوع بولدی . ترقیات فیه یکدیگرینی متعاقب جدأ محیر العقول ابداعات وجوده کتیردی . (رونتگن) شعاعاتی کبی ، زمان ایجادندن براییکی سنه اول خیالات صرفندن عدولنه جق شیر کشف اولندی . هوای نسیمی تمیيع ایدلدی . تلستلغراف اختراع اولندی . پترول و یا بنزین ایله متحرک یعنی بخارسز (موتور) لر ایجاد ایدلدی و بوسایده وسائط نقلیه حاضرہ نلک مفید و مهملرندن اولان اوتومویسیجلیلکک ترقیسی تأمین اولندی . ینه بوموتورلر سایه سننده ، چوقدنبری اوغراشملقده اولان بالونلرک ایستیلدیکی کبی سوق و اداره سی مسئله سی حل ایدلدی . تحت البحر سفینه لر اصلاح و جدأ قابل استفاده برحاله کتیرلدی . تلستلغون ایجاد اولندی . تله فوطوغرافی ، یعنی تاغراف واسطه سیله فوطوغرافی و رسملرک ارسالی اصولی بولندی . الکتریک تطبیقاتی پک زیاده ترقی ایلدی . نهایت حائر اولدینی خواص اعتباریلله خوارقندن معدود اولان (رادیوم) معدنی کشف ایدلدی .

[مابعدی کلامک نسخه ده]

ابوالضیا زاده
ع . ولید

